

Naziv projekta: Spremni za izlazak iz skrbi

Nositelj projekta: Centar za podršku zajednicama, stručnjacima, obitelji, mladima i djeci za kvalitetniji i cjelovitiji život FICE Hrvatska

Projekt financira: Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom

AUTORSKI RAD

Važnost podrške mladima pri izlasku iz alternativne skrbi

Petra Hrvoj

mag.act.soc.

Zagreb, 1. ožujka 2023.

Alternativna skrb je oblik skrbi za djecu do osamnaeste godine života, ili iznimno dulje do kraja školovanja. Nakon što mlada osoba koja se nalazi u alternativnoj skrbi, odnosno u udomiteljskoj obitelji ili ustanovi za skrb, navrší osamnaest godina ili završi sa svojim redovnim školovanjem, slijedi izlazak iz skrbi. To je jedan od ključnih trenutaka za mladu osobu u skrbi jer tada počinje njen samostalan život, prestaju dosadašnja prava i obveze, te im se život mijenja u trenutku. Nažalost često mladi koji izađu iz skrbi budu zaboravljeni od sustava, a oni sami nepripremljeni i nespremni za ono što ih čeka.

Zbog toga svega je izuzetno važna podrška za mlade prije izlaska, tijekom izlaska i nakon izlaska iz skrbi. Podršku bi mladi trebali imati prvenstveno od udomitelja i stručnih radnika u ustanovama za skrb u kojoj se nalaze, te njihovih odgajatelja. Također, važna je i podrška stručnjaka iz ustanova socijalne skrbi, kao i stručnjaka iz organizacija civilnoga društva koji se bave područjem alternativne skrbi za djecu i mlade. Od sustava, odnosno donositelja odluka bi trebali imati podršku u vidu osiguravanja podrške od svih navedenih, te mogućnosti ostvarivanja svih prava, financijsku potporu, bolje stambene mogućnosti, kao i transparentnost i standardiziranost informacija i usluga.

Takva podrška bi prije izlaska iz skrbi trebala biti u obliku pripreme za izlazak iz skrbi koja bi trebala biti osigurana svakoj mladoj osobi koju uskoro čeka izlazak iz skrbi, bez obzira na to u kojem obliku skrbi se nalazi, te koje je dobi. Pripremu mogu provoditi stručnjaci iz sustava socijalne skrbi, iz Zavoda za socijalni rad, ustanova za skrb o djeci (Dječji domovi, Centri za pružanje usluga u zajednici) te stručnjaci iz organizacija civilnoga društva koji se bave područjem alternativne skrbi. Također, udomitelji i članovi obitelji, nastavnici itd. mogu sudjelovati u pripremi za izlazak iz skrbi ukoliko je to od interesa za mladu osobu. Priprema bi trebala biti individualizirana i prilagođena svakoj mladoj osobi prema njenim potrebama, karakteristikama, mogućnostima i željama. Svaka mlada osoba trebala bi aktivno sudjelovati u planu izlaska iz skrbi, te uz mentorstvo stručne osobe planirati sve potrebne korake za izlazak iz skrbi. Prilikom pripreme, od izuzetne važnosti su dostupnost informacija važnih za izlazak iz skrbi, kojima mladi saznaju koja su njihova prava, obveze i mogućnosti pri izlasku, koje sve korake trebaju poduzeti, kome i gdje se mogu obratiti, gdje mogu pronaći potrebne informacije i gdje mogu dobiti podršku. Informacije bi trebale biti raznolike. Od pravnih i zakonodavnih okvira, informacija o zaposlenju, stanovanju, do onih svakodnevnih informacija o vođenju kućanstva. Zato je važan nastavak podrške i u samom procesu izlaska iz skrbi.

Kod samog izlaska iz skrbi, važno je osim ranije pripreme, da mlada osoba ima osobu od povjerenja, mentora koji će joj pomoći pri svim potrebnim radnjama, koji će ju usmjeriti na važne i potrebne informacije, koji će joj biti potpora u teškim trenucima, te netko tko će ju osnažiti i motivirati. Osim te osobe, korisno za mlade u izlasku iz skrbi je i iskustvo mladih osoba koje su već izašle iz skrbi, te koje mogu podijeliti s kojim preprekama su se susreli, koje radnje su trebali poduzeti, gdje su se obratili za pomoć, te što sve savjetuju pri izlasku. Osim usmene predaje i razmjene iskustva temeljeno na poznanstvima, korisno za mlade pri izlasku je i postojanje platforme za mlade pri izlasku iz skrbi. Platforma im pomaže jer služi kao prostor za dijeljenje tih iskustva od brojnih mladih osoba, za dijeljenje informacija, mjesto gdje se mogu obratiti za pomoć, raspraviti o njima važnim temama itd.

Na ovaj način mlade osobe iz skrbi se povezuju i dobivaju mrežu podrške od drugih mladih koja traje i nakon izlaska iz skrbi i daje im osjećaj sigurnosti i potpore u vođenju samostalnog života. Osim toga, naravno da je važno da mlade osobe i nakon izlaska iz skrbi imaju podršku stručnjaka koja može biti osigurana od strane stručnjaka iz sustava socijalne skrbi, ali budući da mladi nakon izlaska iz skrbi nisu dio sustava, te ih on više ne prepoznaje kao korisnike, preporučljivo je da ovu ulogu preuzmu stručnjaci iz organizacija civilnoga društva. Organizacije koje djeluju u području alternativne skrbi trebale bi biti taj most između mladih osoba iz skrbi i sustava skrbi za djecu te biti mjesto za podršku za mlade tijekom boravka u skrbi te tijekom izlaska skrbi, a posebice nakon izlaska kada ih sustav zaboravi.

Autorski rad izradila:

Petra Hrvoj